

349/1021 P/P. 03. 2021

Aprob,

Avocatul Poporului,

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte
cu Handicap Castanelor Baia Mare, județul Maramureș

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare, județul Maramureș este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a Torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Având în vedere situația excepțională cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de coronavirus, a fost necesară aplicarea unor măsuri ferme pentru combaterea răspândirii COVID 19, iar MNP, ca entitate implicată în monitorizarea condițiilor de viață și a tratamentului aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, a urmărit permanent respectarea prevederilor legale și a standardelor naționale și internaționale în materia respectării drepturilor fundamentale, precum și interzicerea torturii și a altor rele tratamente.

În aplicarea principiului "do no harm", la nivelul instituției Avocatul Poporului efectuarea vizitelor de către reprezentanții MNP în forma clasică (prezența fizică a membrilor echipei de vizitare în unitate) a fost suspendată, începând cu data de 19.10.2020. Având în vedere prevederile art. 19 din OPCAT care precizează că: "Mecanismele naționale de prevenire au cel puțin următoarele atribuții: a) examinarea în mod regulat a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate în locurile de detenție în sensul art. 4 [...]", precum și precizările Subcomitetului ONU din Avizul adoptat în cadrul celei de-a 40-a Adunări (10-14 februarie 2020) conform căreia "*MNP-urile sunt libere să stabilească modul în care consideră că pot răspunde cel mai bine provocărilor pe care le prezintă pandemia în zonele lor de competență. MNP-urile ar trebui să-și adapteze metodele de lucru pentru a face față situației cauzate de pandemie pentru a proteja publicul, personalul din centrele de detenție, deținuții și pe ei înșiși*", a fost aprobată efectuarea vizitei, prin folosirea unor metode alternative, printre care menționăm: solicitarea copii documente, contactarea conducerii unităților vizitate în scopul purtării unor discuții prin e-mail/telefonic/skype/zoom, purtarea unui dialog cu beneficiarii și cu personalul unității prin telefon, prin e-mail sau alte mijloace de comunicare.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin.(1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în perioada 16.12.2020- 23.12.2020 a fost efectuată o vizită la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Baia Mare având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante; verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19; asistența medicală, decese, evenimente deosebite, aplicarea măsurilor de conținere, izolarea; asistența psihologică în cazul incidentelor deosebite și programele individuale de recuperare și alte aspecte relevante în domeniul protecției împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane și degradante.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul Centrului Zonal Alba: *Jordan Iordan* jurist, *Dr. medic*, *psiholog și* *-reprezentant al Organizației Neguvernamentale Fundația "UCOS" Sibiu.*

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap (C.R.R.P.H.) Castanelor Baia Mare, județul Maramureș este un serviciu social înființat de furnizorul de servicii Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) Maramureș, acreditat conform Certificatului de acreditare AF-000385/13.05.2014 și deține Licența de funcționare pe 5 ani LF 0000007/ 20.10.2017, având sediul în municipiul Baia Mare, str. Castanelor, nr.2, jud. Maramureș.

Scopul serviciului social îl reprezenta protecția și asigurarea serviciilor sociale adecvate unui trai decent (informare, evaluare, planificare servicii, îngrijire personală, recuperare și reabilitare, integrare și reintegrare socială) persoanelor cu handicap cărora aceste servicii nu le pot fi asigurate la domiciliu, sau în cadrul altor servicii din comunitate, din diverse motive.

Serviciul social era înființat prin Hotărârea Consiliului Județean Maramureș nr.31/2.03.2010 și funcționa în cadrul D.G.A.S.P.C. Maramureș. Beneficiarii serviciului erau persoane cu handicap cărora nu li se poate asigura protecția la domiciliu sau în cadrul altor servicii din comunitate; tineri cu handicap care părăseau sistemul de protecție socială și pentru care nu a fost identificată o altă măsură de protecție viabilă. Criteriile de admisibilitate în centru erau următoarele: beneficiarii trebuiau să fie persoane cu vârsta peste 18 ani cu handicap grav, accentuat, mediu sau ușor care dețineau un certificat de încadrare în grad de handicap în termen de valabilitate; domiciliul legal în județul Maramureș, lipsa susținătorilor legali sau familia/susținătorii legali se aflau în imposibilitatea de a susține persoana cu handicap din diverse motive; lipsa altor posibilități de acordare a asistenței sociale în regim de protecție neinstituționalizat; lipsa serviciilor sociale adecvate în comunitatea de proveniență a persoanei cu handicap, concordanța dintre nevoile persoanei cu handicap și serviciile oferite în cadru rezidențial.

Măsura de protecție în centru era stabilită de Comisia de Evaluare a Persoanelor cu Handicap Maramureș la propunerea Serviciului de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap din cadrul D.G.A.S.P.C. Maramureș.

Serviciul social Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare face parte din structura organizatorică Grup nr. 8 a D.G.A.S.P.C. Maramureș din care fac parte 7 centre cu personal comun, 6 posturi (1 șef centru, 1 asistent social, 1 psiholog, 1 kinetoterapeut, 2 magazineri). C.R.R..P.H. Castanelor avea prevăzut un număr de 12 posturi, personal propriu, prin Hotărârea Consiliului Județean Maramureș nr.63/2016 dintre care: 3 posturi lucrători sociali, 2 posturi asistenți medicali, 6 posturi infirmieri, 1 post muncitor calificat -bucătar, din care 4 posturi erau vacante (1 asistent medical, 2 infirmieri și 1 lucrător social). **În ultimii 5 ani posturile vacante nu au fost scoase la concurs.**

Capacitatea centrului era de 12 locuri, iar la data efectuării vizitei în centru erau găzduiți 11 beneficiari (trei bărbați și opt femei) cu vârste cuprinse între 21 ani și 35 de ani, cazați în patru dormitoare (maxim trei persoane într-o cameră).

Clădirea era structurată la parter și etaj având o sală de activități de grup. Camerele erau curate, personalizate, beneficiarii își păstrau hainele și obiectele personale în dulapurile din cameră. Centrul avea o curte interioară protejată și sigură.

Pe perioada pandemiei nu au fost înregistrate situații deosebite. La nivelul D.G.A.S.P.C. Maramureș a fost adoptat un plan de măsuri pe perioada stării de urgență și a stării de alertă care s-a transmis centrelor rezidențiale din subordine. Printre măsurile adoptate au fost: suspendarea primirii vizitatorilor la sediul serviciilor sociale, suspendarea învoirii și vizitelor în familie, măsurarea temperaturii zilnice în cazul beneficiarilor, consultarea periodică a beneficiarilor de către medicul de familie și contactarea de urgență în cazul apariției oricărui

simptomatologii (febră, tuse, afecțiuni respiratorii etc.). Centrul a beneficiat de materiale de curățenie și de dezinfectare a spațiilor.

Pentru prevenirea infectării cu coronavirus, personalul de îngrijire din casă era testat. Nu însă și personalul administrativ (de ex. șeful de centru). Beneficiarii erau testați doar dacă existau suspiciuni și se adresa solicitare de testare Direcției de Sănătate Publică Maramureș. Până la data vizitei nu au fost cazuri de solicitări pentru testare la DSP. O singură persoană a fost depistată pozitiv, pe parcursul unei internări la Spitalul de Psihiatrie Cavnic.

ASISTENȚA MEDICALĂ

Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare dispunea de Autorizație sanitară de funcționare (2013) și Autorizație sanitar-veterinară.

Pe parcursul vizitei echipei i-au fost oferite informații și clarificări de către șeful de centru și asistentul medical. Cei doi reprezentanți au facilitat vizitarea centrului și interacțiunea audio-vizuală cu beneficiarii. Pentru toate persoanele s-a solicitat - Fișa de evaluare a beneficiarului și Planul personalizat, Fișa de monitorizare a stării de sănătate și tratamentelor în anul 2020.

La data vizitei erau găzduiți în 4 dormitoare 11 tineri, toți încadrați în grad de handicap (accentuat – 6, grav – 4, sever – 1), 4 din ei cu asistent personal. Diagnosticile prezentate erau asociate - retardul mental ușor/mediu/grav, encefalopatia infantilă sechelară, schizofrenie grefată, tulburarea de comportament, tulburarea depresivă recurentă, comițialitate. Unii beneficiari erau în evidență și cu afecțiuni organice (hepatită cronică virală B, obezitate, rinichi unic chirurgical urmare a unei malformații) sau funcționale. Din punct de vedere psihiatric, beneficiarii erau reevaluați la Spitalul de Psihiatrie Cavnic la o perioadă de 6 luni sau în funcție de situațiile de urgență.

Toți beneficiarii erau înscriși la același medic de familie. Asistența medicală în centru și necesitățile de îngrijire personală erau asigurate de un asistent medical, 4 infirmieri și un lucrător social care lucrau în ture, existând și 4 posturi vacante (un post de asistent medical, 2 posturi de infirmieri și un post de lucrător social). Pentru a putea fi asigurată în bune condiții asistența medicală, îngrijirea și supravegherea tinerilor se recomandă **scoaterea la concurs a posturilor vacante.**

Planul personalizat și Fișa de reevaluare erau întocmite pentru fiecare beneficiar. S-a observat că documentele purtau numele și semnătura managerului de caz și a membrilor echipei multidisciplinare (asistent social, psiholog, kinetoterapeut), dar **nu erau semnate de medicul de familie care a reevaluat starea de sănătate a persoanei și nu exista semnătura beneficiarului.**

Recuperarea kinetoterapeutică era asigurată de un specialist angajat al DGASPC Maramureș care conform precizărilor reprezentanților centrului acorda servicii o dată pe săptămână, întocmea pentru fiecare beneficiar, pe zile și tip de activitate, un plan de recuperare. În derularea acestor activități era implicat în foarte mare măsură personalul de serviciu al centrului. Pentru creșterea/menținerea mobilității articulare, creșterea rezistenței musculare, scăderea în greutate, toți beneficiarii aveau prevăzut în planul personalizat activitatea de kinetoterapie. Astfel erau constituite 3 grupe de beneficiari, având în vedere gradul lor de înțelegere, afecțiunile medicale asociate și alte recomandări (ex. scăderea în greutate). **Totodată la aproximativ jumătate din ei le era recomandat masaj, terapie recuperatorie de care nu s-a demonstrat că aceștia beneficiau.**

Membrii echipei de vizită consideră ca **insuficientă activitatea de recuperare acordată beneficiarilor de către specialistul kinetoterapeut o singură zi pe săptămână (majoritatea procedurilor realizându-se individual), iar lipsa procedurii masajului, nu poate asigura o recuperare/reabilitare adecvată a persoanelor cu afecțiuni neuro-psihiice**

găzduite în centru. Ca urmare se recomandă asigurarea asistenței kinetoterapeutice beneficiarilor **Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare conform recomandărilor individuale și asigurarea procedurii masajului prin contractarea acestui tip de serviciu.**

A fost precizat faptul că fișele medicale ale beneficiarilor se află la cabinetul medicului de familie la care sunt înscrise persoanele, iar informațiile medicale cu privire la starea fizică și de sănătate se consemnau în Fișa de monitorizare a stării de sănătate. S-a constatat că tratamentul administrat pentru afecțiunile psihice era conform recomandării medicului specialist, iar prezentarea la examinarea pentru reevaluarea de specialitate se făcea fără întârzieri semnificative. Totuși în unele cazuri **nu a reieșit că tratamentul de protecție hepatică era administrat conform recomandării medicului de familie,** tratamentul hepatoprotector având însemnătate în contextul prezenței hepatitei virale B la cel puțin patru dintre beneficiari și a faptului că numai 2 tineri nu aveau recomandare de tratament pentru afecțiunea neuro-psihică (medicația având potențial hepatotoxic). Consulturile psihiatrice se efectuau prin internare în Spitalul de Psihiatrie Cavnic sau în Ambulatoriul de specialitate al Spitalului Județean de Urgență Baia Mare.

Centrul avea întocmit Registrul predare schimb tură, fiind solicitate informații din perioada 01.11 - 09.12.2020. Consemnările erau însoțite de numele și semnătura celui care predă/preia tura, fiind consemnate: informații medicale cu privire la starea beneficiarului (starea de agitație a unui beneficiar, semne și simptome pentru o afecțiune acută – cefalee, febră - și măsurile întreprinse – tratament simptomatic, antibiotic, izolare – la recomandarea medicului); transmiterea/ridicarea rețetelor și a tratamentelor medicale; programările pentru internare/consult de specialitate; recepția alimentelor și a produselor sanitare; reparații curente; activități în centru – comunicarea beneficiarului cu aparținătorul, pregătirea pachetelor cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

În ce privesc evenimentele deosebite petrecute în Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare, acestea erau consemnate în Registrul de evidență evenimente deosebite. În perioada analizată nu a avut loc niciun eveniment critic. Pentru anul 2019 existau 2 consemnări cu privire la reacția violentă verbal a unui rezident la o dispoziție primită din partea personalului centrului. În 2020 au existat 5 consemnări fiind implicați trei beneficiari, doi din ei cel mai frecvent. Tinerii au prezentat agitație, impulsivitate, violență verbală și acțiuni de autovătămare (lovituri cu pumnii în pereți) și refuzul tratamentului cronic. S-a constatat că **la finalul consemnării incidentului nu exista numele și semnătura persoanei care a constatat evenimentul, nu erau precizate măsurile întreprinse și rezultatul obținut,** având în vedere că persoanele prezentau tulburări psihice în cadrul cărora orice eveniment poate prezenta risc pentru viața sau sănătatea beneficiarului.

Potrivit reprezentanților centrului și după cum reiese din fișa de monitorizare a stării de sănătate asistența stomatologică a fost asigurată, în caz de urgență pe perioada pandemiei. Însă, conform fișelor din planurile de reevaluare **la mulți beneficiari sănătatea bucală și dentiția era afectată (igienă bucală deficitară, dentiție incompletă, afectată de carii).**

Hrana beneficiarilor era preparată în bucătăria centrului în condiții de siguranță alimentară. Meniul era diversificat, corespundea caloric/nutrițional, cuprindea mesele principale și două gustări și era stabilit de șeful centrului și asistentul medical. Centrul nu avea întocmit meniu care să cuprindă regimuri alimentare (ex. hepatic), dar și un regim individualizat având în vedere că majoritatea tinerilor aveau ca recomandare scăderea în greutate. Așadar se face recomandarea de **întocmire a meniului beneficiarilor având în vedere un regim alimentar corespunzător afecțiunii medicale pe care aceștia o prezintă (afecțiune hepatică, renală, obezitate).**

Asistența medicală acordată în contextul pandemiei COVID-19

În centru exista Ghidul metodologic pentru prevenirea infecției COVID-19 în serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, existau proceduri/măsuri de combatere a infecției cu SARS-CoV-2. Periodic și în cadrul ședințelor de lucru se făcea instruirea personalului. Astfel erau respectate măsurile de prevenire a infectării prin spălarea frecventă a mâinilor, păstrarea distanței fizice, purtarea măștii de către personal.

Din informațiile primite, în perioada pandemiei nu au fost situații deosebite – decese, imposibilitatea asigurării nevoilor de bază (alimente, medicamente). Centrul era aprovizionat regulat cu substanțe dezinfectante și materiale de protecție. Zilnic se făcea curățenia și dezinfecția spațiilor din centru.

La data vizitei nici o persoană găzduită nu era izolată/carantinată din motive de COVID-19. Până la data vizitei a fost confirmat cu COVID-19 un beneficiar, internat pentru reevaluare în Spitalul de Psihiatrie Căvnic, iar la externare a fost izolat în centru încă 5 zile conform recomandării medicului, precum și un membru al personalului, izolat la domiciliu. S-a realizat dezinfectarea spațiilor și a mediului ambiant folosind substanțe dezinfectante și lampa cu ultraviolete (activități consemnate în registrul predare schimb tură, la fel și recepția produselor de dezinfecție și celor de protecție personală). Centrul dispunea de un spațiu destinat izolării la nevoie.

Zilnic asistentul medical efectua beneficiarilor triajul epidemiologic prin observarea stării generale, respirației și determinarea temperaturii corporale.

ASISTENȚA PSIHO-SOCIALĂ

Echipa multidisciplinară era compusă din kinetoterapeut, asistent medical și lucrător social. Kinetoterapeutul și psihologul care deserveau acest centru aveau și alte centre unde desfășurau activități specifice. Kinetoterapeutul se prezenta în ziua de joi la centru, iar psihologul în fiecare săptămână, marțea avea stabilită ziua pentru a lucra cu beneficiarii. Activitățile erau organizate și adaptate în funcție de gradul de dezvoltare cognitivă al fiecărui beneficiar. Progrese în recuperarea și reabilitarea beneficiarilor au fost constatate în sfera autonomiei personale în ultimii ani. Psihologul era manager de caz pentru toți beneficiarii din acest centru. La un interval de șase luni se realizau reevaluări individuale care cuprindeau evaluarea proceselor psihice, scorul de afectare funcțională și recomandări.

Din punct de vedere al dotărilor centrul era deficitar, avea o bicicletă și o saltea de masaj. **Nu exista amenajată o sală de kinetoterapie** deoarece locațiile erau de fapt case obișnuite de locuit fără aceste facilități. Pe etaj în zona de dormitoare, exista o cameră unde se puteau efectua exerciții individuale, încăpere care avea și destinația de izolator, la nevoie.

Standardul Recuperare/Reabilitare funcțională din Planul propriu de dezvoltare 2017-2022 al centrul rezidențial CRRPH Castanilor preciza că centrul *va dispune de un spațiu amenajat (cabinet de terapie), dotat pentru diverse tipuri de servicii/terapii de recuperare/reabilitare funcțională diferite (kinetoterapie, psihoterapie) precum și dotările și echipamentele necesare*. Beneficiarii aveau întocmite Fișe de Reevaluare care cuprindeau informații cu privire la gradul de autonomie personală (alimentație, igienă corporală, îmbrăcăminte, utilizarea toaletei, mobilitate generală, incontinență). Mare parte dintre beneficiari erau caracterizați printr-un nivel de autonomie mediu și peste mediu. De asemenea, fișele conțineau precizări cu privire la existența unor modificări de la ultima reevaluare. În multe situații s-a constatat că nu au fost înregistrate modificări semnificative în urma reevaluărilor. Fișele cuprindeau componenta stare de sănătate care în unele cazuri erau

menționate unele recomandări esențiale ale medicului de familie (de ex, ”tratarea chirurgicală a afecțiunii”).

Activitățile organizate în centru se desfășurau inclusiv cu personale nonverbale. A fost consultat programul săptămânal și zilnic al activităților în centru. Centrul avea întocmit un program cu activitățile săptămânale (inclusiv pe perioada weekendului) care cuprindeau activități de autonomie personală, activități din aria cognitivă, activități educative, activități ocupaționale (tricotat, împletit), activități religioase, activități recreative.

Beneficiarii erau implicați în activități gospodărești dirijate în casă, fiind un loc cunoscut, un traseu cu supraveghere.

Tinerii au beneficiat de servicii educative și de recuperare, încurajându-se menținerea legăturii cu familia. Doar unii dintre beneficiari păstrau legătură cu familia. Legătura cu familia se realiza mai mult telefonic. Nu mergeau în vacanță acasă, provenind din familii dezorganizate. Reintegrările în familie sau în comunitate erau fără succes, fapt explicabil și pentru că unele familii nu dețineau condiții minime materiale și de îngrijire, iar în alte situații nu doreau reintegrarea. S-au făcut demersuri pentru integrările în piața muncii, în urmă cu 1 an, o persoană a lucrat la o spălătorie auto câteva săptămâni. În ultimii doi ani nu au avut loc reintegrări, ultima fiind în urmă cu trei ani.

Pe lângă diagnosticul de retard psihic unii beneficiari prezentau și tulburări comportamentale. Cele mai dese situații exprimate erau cele de agresivitate verbală.

Cu privire la managementul incidentelor din centru, s-a înregistrat o situație în noiembrie când un beneficiar a fost internat la secția de Psihiatrie din Cavnic. **Consemnarea era formulată în cuvinte scurte fără detalii suplimentare.**

Conform registrului de incidente, majoritatea descriau situații de agitație, ”au vrut să iasă la plimbare, neînțelegând că suntem în stare de urgență datorată pandemiei”, a înjurat personalul sau loviere cu pumnul în pereți. Nu au fost cazuri de plecări fără permisiune. Centrul nu avea în dotare supraveghere video.

Cu privire la ieșirea în aer liber sau în colectivitate, au existat intervale fără restricții în perioada pandemiei când beneficiarii, supravegheați, au făcut plimbări în parcul din apropierea casei, cu măști și păstrarea distanței sociale. Pană înainte de pandemie o singură persoană mergea zilnic în oraș.

Conform Registrului de sesizări și reclamații, în fiecare lună din 2019 și 2020 era consemnat că nu s-au înregistrat sesizări și reclamații.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

Conducerii Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Baia Mare județul Maramureș să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Scoaterea la concurs a posturilor vacante (1 asistent medical, 2 infirmieri și 1 lucrător social);
2. Completarea prin semnătura medicului a fișei de reevaluare a beneficiarului și prin semnătura beneficiarului a planului personalizat;
3. Respectarea întocmai a recomandărilor medicale de tratament (ex. hepatoprotectoare);
4. Completarea în registrul de evidență a incidentelor deosebite cu toate informațiile referitoare la eveniment (măsuri întreprinse, rezultat obținut) și finalizarea acestora cu numele și semnătura persoanei care a făcut consemnarea/a constatat incidentul;

5. Întocmirea meniului beneficiarilor având în vedere un regim alimentar corespunzător afecțiunii medicale pe care aceștia o prezintă (afecțiune hepatică, renală, obezitate);
  6. Asigurarea asistenței kinetoterapeutice beneficiarilor Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare conform recomandărilor individuale și asigurarea procedurii masajului prin contractarea acestui tip de serviciu.
  7. Asigurarea asistenței stomatologice în cazul beneficiarilor cu probleme stomatologice.
-